

Ammatillisen koulutuksen julkisrahoituksen jaksottamisesta

3.11.2020 0.00 | Julkaistu suomeksi 3.11.2020 klo 11.52

TIEDOTE 2008

Numero

2008

Asiasanat

Ammatillinen koulutus. Julkinen rahoitus. Jaksottaminen saajan tilinpäätöksessä.

1 Hakemus

Hakija (*Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto*) pyytää lautakunnalta lausuntoa ammatillisen koulutuksen julkisrahoituksen jaksottamisesta.

Taustaksi hakija esittää seuraavan.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaostolle on tullut lausuntopyyntö koskien ammatillisen koulutuksen lisäsuoritepäätöksen kirjanpitokäsittelyä kuntaorganisaatioissa. Ammatillista koulutusta järjestetään huomattavassa määrin myös muissa yhteisömuodoissa, erityisesti osakeyhtiömuodossa. Kuntajaosto pyytää, että kirjanpitolautakunta ottaisi asian käsittelyyn, jotta voitaisiin varmistua rahoituksen yhdenmukaisesta käsittelystä yhteisömuodosta riippumatta. Yhdenmukainen jaksotusperiaate on olennainen koulutuksen järjestäjien vertailun vuoksi. Lisäksi jaksotusperiaate vaikuttaa kuntien konsernitilinpäätöksen laadintaan: esimerkiksi osakeyhtiömuotoisen koulutuksen järjestäjän tilinpäätöstä on oikaistava ennen sen yhdistelyä kunnan konsernitilinpäätökseen, jos jaksotusperiaatteet poikkeavat. Lisärahoituksen kirjanpidollisesta käsittelystä on tullut huomattavan paljon kyselyjä myös muutoin.

Lähtökohtaisesti valtion rahoitus jakautuu yleiskatteisiin valtionosuuksiin, jotka on vakiintuneesti jaksotettu myöntövuodelle, sekä tiettyyn käyttötarkoituksiin kohdennettuihin valtionavustuksiin. Kohdennetut valtionavustukset on jaksotettu sille tilikaudelle, jolloin on syntynyt lopullinen oikeus valtionavustukseen esimerkiksi hyväksytyjen menojen mukaisesti. Lausuntopyyntön kohteena oleva OKM:n lisämääräraha myönnetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2020) 3 a luvun 32 e §:n mukaisesti perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena. Kohdennetuista valtionavustuksista säädetään lain 6 luvussa.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut aiemmin lausunnon 88/2009 ammatillisen koulutuksen lisärahoituksen kirjaamisesta. Lausunnon mukaan ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusta ei tarkistettu jälkikäteen toteutuneiden opiskelijatyövuosien perusteella. Rahoitusosuus oli laskennallinen ja tarkoitettu sen vuoden kustannusten rahoittamiseen, jolle se oli myönnetty. Saatu rahoitus oli katsottava saajan kannalta lopulliseksi ja siten kirjattavissa päätösperusteisesti kokonaan kyseisen vuoden tuloksi.

Kirjanpitolautakunnan lausunnossa 666/1983 jaksottamisen kannalta merkityksellisenä seikkana pidettiin avustuksen lopullisuutta. Lausunnon mukaan aatteelliselle yhteisölle tai säätiölle myönnetty avustukset kirjataan tuloina sen tilikauden tuotoiksi, jonka aikana ne on saatu lopullisesti. Kun yleisavustuksen saamiseen sisältyy ehto, jonka mukaan yhteisölle tai säätiölle maksettu avustus on palautettava avustuksen myöntäjälle, mikäli avustusta ei ole käytetty määrätyn ajan kuluessa yhteisön tai säätiön toimintaan, kirjataan yhteisölle tai säätiölle maksettu, mutta avustusehtojen mukaisesti käyttämättä jäänyt avustus tai sen osa velkoihin. Yhteisölle tai säätiölle myönnetty, mutta tilikauden päättyessä maksamatta oleva hankekohtainen erityisavustus, jolla katettavat menot ovat syntyneet tilikauden aikana, kirjataan ennen tilinpäätöksen laatimista saamiseksi.

Myös nyt haettavana oleva rahoitus on laskennallinen ja saajalleen lopullinen eli sitä ei tarkisteta myöhemmin toteutuneiden tavoitteiden tai syntyneiden kustannusten mukaiseksi. Rahoitusta haetaan erillisellä hakemuksella, jossa hakijan tulee mm. esittää arvio siitä, kuinka paljon lisärahoituksella on tarkoitus lisätä henkilöstömäärää ja opetustunteja. Kerättävän seurantatiedon perusteella arvioidaan koulutuksen järjestäjän aikaansaamia tuloksia suhteessa järjestäjän saamaan lisärahoitukseen ja hakemuksessaan esittämään suunnitelmaan lisärahoituksella palkattavien opettajien ja ohjaajien määrästä. Mikäli koulutuksen järjestäjä ei ole riittävässä määrin kyennyt lisäämään opiskelijoiden saaman opetuksen ja

ohjauksen määrää, tämä voi vaikuttaa seuraavien vuosien mahdollisen lisärahoituksen tasoon alentavasti. Lisärahoitusta ei kuitenkaan palauteta, vaikka koulutuksen järjestäjä ei olisi onnistunut asetuissa tavoitteissa. Lisärahoituksen käyttö ei ole kuitenkaan sidottu rahoituksen myöntämivuoteen.

2 Lausunto

Kirjanpitolautakunta toteaa, aiemmista lausunnoista (esim. KILA 666/1983) ilmenevien periaatteiden mukaisesti, että kirjanpitovelvolliselle myönnetyt avustukset merkitään tuotoiksi sille tilikaudelle, jonka aikana kirjanpitovelvollinen on ne lopullisesti saanut. Hakemuksesta ilmenevän mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä ammatillisen koulutuksen lisärahoitus on saajalleen lopullista. Tämän perusteella lautakunta toteaa, että tämä lisärahoitus merkitään kokonaisuudessaan tuotoksi sille tilikaudelle, jonka aikana kirjanpitovelvolliselle on sitovasti syntynyt oikeus lisärahoituksen saamiseen. Suorituksen maksuajankohdalla ei sinällään ole merkitystä tulouttamisen kannalta.

[f](#) [t](#) [in](#) | [✉](#)